

реаліям щодо формування ефективного партнерства між громадськістю та державою у сфері охорони здоров'я. очевидно, Україна потребує запозичення передового зарубіжного досвіду у цьому напрямку, що дозволить зробити реалізацію права на охорону здоров'я більш доступною для кожного громадянина.

Список використаних джерел:

1. Основи законодавства України про охорону здоров'я» / Борис Логвиненко. Київ: ВД «Дакор», 2021. 272 с.
2. Про спостережну раду закладу охорони здоров'я та внесення змін до Типової форми контракту з керівником державного, комунального закладу охорони здоров'я: Постанова КМУ від 27.12.2017 № 1077. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1077-2017-%D0%BF#Text>.
3. Про затвердження Примірною положення про опікунську раду при закладі охорони здоров'я: наказ МОЗ України від 23.07.2014 № 517. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0517282-14#Text>.
4. Сіделковський О. Л. Участь громадськості як елемент формування публічної політики у сфері охорони здоров'я України: адміністративно-правовий вимір. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2020. № 2. С. 105-108.
5. Миронов А.Г. Державний та громадський контроль у сфері охорони здоров'я: спільні риси, відмінності та пріоритети в сучасній Україні. Публічне право. 2018. № 1 (29). С. 165-170.

Наталія УВАРОВА,

професор кафедри цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, доцент

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ ТЕРИТОРІЙ І НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ В ЗВИЧАЙНИЙ ТА ОСОБЛИВИЙ ПЕРІОД

Санітарно-епідемічне благополуччя територій і населених пунктів вбачається дуже актуальною проблемою. Її актуальність посилюється в особливий період, такий як протидія поширенню пандемії COVID-19, в умовах відкритого збройного протистояння. Громадське здоров'я належить до найважливіших передумов розвитку будь-якої держави, і санітарно-епідемічна ситуація може чинити безпосередній вплив на економіку, соціальний розвиток та загальну якість життя населення.

Належна організація санітарно-епідемічного благополуччя територій і населених пунктів полягає в запобіганні поширенню хвороб та інфекцій шляхом реалізації різноманітних заходів, таких як регулярне прибирання та дезінфекція приміщень, обладнання систем вентиляції, організація систем

водопостачання та водовідведення, проведення інформаційно-просвітницької роботи серед населення щодо профілактики хвороб та особистої гігієни.

Наведене дає підстави вважати, що санітарно-епідемічне благополуччя територій і населених пунктів має велике значення для здоров'я населення, попередження поширення хвороб та інфекцій, а також вимагає постійної уваги з боку владних структур, медичних організацій та населення.

Нагадаємо, що у статті 27 Основ законодавства про охорону здоров'я від 19.11.1992, закріплено, що санітарно-епідемічне благополуччя територій і населених пунктів забезпечується системою державних стимулів та регуляторів, спрямованих на суворе дотримання санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних правил та норм, комплексом спеціальних санітарно-гігієнічних і санітарно-протиепідемічних заходів та організацією державного санітарного нагляду. В Україні встановлюються єдині санітарно-гігієнічні вимоги до планування і забудови населених пунктів; будівництва і експлуатації промислових та інших об'єктів; очистки і знешкодження промислових та комунально-побутових викидів, відходів і покидьків; утримання та використання жилих, виробничих і службових приміщень та територій, на яких вони розташовані; організації харчування і водопостачання населення; виробництва, застосування, зберігання, транспортування та захоронення радіоактивних, отруйних і сильнодіючих речовин; утримання і забою свійських та диких тварин, а також до іншої діяльності, що може загрожувати санітарно-епідемічному благополуччю територій і населених пунктів [1, с. 104-105].

Головним законодавчим актом у наведеній царині слід вважати Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» від 24.02.1994, яким врегульовано суспільні відносини, що виникають у сфері забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя, визначено відповідні права і обов'язки державних органів, підприємств, установ, організацій та громадян, встановлено порядок організації державної санітарно-епідеміологічної служби і здійснення державного санітарно-епідеміологічного нагляду в Україні [2].

Принагідно зазначимо, що санітарне та епідемічне благополуччя населення є станом здоров'я населення та середовища життєдіяльності людини, при якому показники захворюваності перебувають на усталеному рівні для даної території, умови проживання сприятливі для населення, а параметри факторів середовища життєдіяльності знаходяться в межах, визначених санітарними нормами. У свою чергу, під державними санітарними нормами та правилами, потрібно розуміти обов'язкові для виконання нормативно-правові акти центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, що встановлюють медичні вимоги безпеки щодо середовища життєдіяльності та окремих його факторів, недотримання яких створює загрозу здоров'ю і життю людини та майбутніх поколінь, а також загрозу виникнення і

розповсюдження інфекційних хвороб та масових неінфекційних захворювань (отруєнь) серед населення [2].

В особливий період, який може бути обумовлений надзвичайним або воєнним станом, важливість санітарно-епідемічного благополуччя суттєво зростає. Зокрема, це пов'язано із тим, що в таких умовах значно збільшується імовірність поширення інфекційних захворювань, епідемій, епізоотій тощо. Особливий період виливає на звичайний режим життя суспільства та дестабілізує або створює додаткове навантаження для системи охорони здоров'я. Як наслідок, – це може створити сприятливе середовище для поширення інфекцій.

На наше переконання, забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя територій і населених пунктів в особливий період, має враховувати наступні моменти: 1) систематичне проведення дезінфекції закладів масового перебування громадян та громадського транспорту; 2) забезпечення населення достатньою кількістю питної води, яка відповідає санітарним нормам; 3) посилення контролю за водопостачанням та водовідведенням; 4) оптимізація системи охорони здоров'я за рахунок збільшення медичного персоналу (фахівців) та необхідного обладнання; 5) проведення регулярної просвітницької роботи серед населення про правила особистої гігієни та запобіжні заходи щодо поширення інфекцій; 6) запобігання масових зібрань і скупчень людей, дотримання соціальної дистанції та використання індивідуальних захисних засобів; 7) забезпечення населення достатньою кількістю продуктів харчування та товарами першої необхідності, що дозволить населенню забезпечити свої основні потреби в таких надзвичайних умовах.

На наше переконання зазначене питання потребує більш ґрунтовного дослідження у подальших наукових розвідках, адже стан санітарно-епідемічного благополуччя населення в умовах війни стає більш уразливим до дії дестабілізуючих чинників.

Список використаних джерел:

1. Основи законодавства України про охорону здоров'я» / Борис Логвиненко. Київ: ВД «Дакор», 2021. 272 с.
2. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення Закон України від 24.02.1994 № 4004-ХІІ. Відомості Верховної Ради України від 05.07.1994. 1994. № 27, ст. 218.